

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Władysław
Nazwisko: Waksmundzki
Miejsce urodzenia: Waksmund
Data urodzenia: 04-10-1924
Imię ojca: Andrzej
Imię matki: Maria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Władysław Waksmundzki był kontrolowany operacyjnie w ramach Sprawy Agenturalnego Rozpracowania nr 196/III/50. Była ona prowadzona przez Referat III PUBP w Nowym Targu na organizację niepodległościową, dowodzoną przez Władysława Banasika ps. "Lis", która działała od maja do października 1948, a następnie od czerwca do sierpnia 1950 na terenie powiatu nowotarskiego i limanowskiego. Miejszem ich schronienia była góra Turbacz. Początkowo działalność nie była znana organom bezpieczeństwa, gdyż akcje przypisywano innej, znanej organizacji niepodległościowej, która operowała na tym terenie - "Wiarusom". Sytuacja zmieniła się w czerwcu 1950 roku, kiedy oddział Banasika najpierw rozbroił podoficera WOP (28.06.1950), a następnie zlikwidował jednego funkcjonariusza MO, a drugiego ranił (30.06.1950). Do rozpracowania oddziału Banasika, który przez cały okres swojego istnienia liczył 9 żołnierzy, użyto licznej agentury (42 osoby, w tym kontakt poufny "X" - była narzeczona Banasika), zastosowano kombinacje operacyjne, a równocześnie urządzano akcje pościgowe. Rozbicie organizacji nastąpiło stopniowo. W dniu 26.07.1950 został aresztowany pierwszy żołnierz organizacji Banasika, a drugi zabity w połączonej akcji PUBP w Limanowej oraz MO w Kamienicy. Następnego dnia aresztowano dwóch kolejnych żołnierzy, w tym samego dowódcę - Banasika. Władysław Waksmundzki został ujęty 02.08.1950. Najdłużej, bo do 29.07.1952 ukrywał się Bronisław Kudasik, który został zabity w zasadzce PUBP w Nowym Targu i KBW. Rozpracowanie kontynuowano do 14.02.1956 roku.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 07/511 t. 1-3 (612/III).</p>	<p>Jako dowódca tego oddziału podawany jest czasem Bronisław Kudasik ps. "Dzik". Jest to prawdopodobnie pomyłka, która wynika z tego, że Kudasik dowodził w czasie wojny oddziałem AK, do którego należał Banasik, który po wojnie zwerbował swojego dawnego dowódcę do własnej organizacji.</p>

Akta kontrolno-śledcze przeciwko Władysławowi Waksmundzkiemu i innym. Zatrzymany przez WUBP w Krakowie 02.08.1950. Akt oskarżenia został sporządzony 30.08.1950 w Wydz. Śledczym WUBP w Krakowie. Waksmundzki został oskarżony z art. 14 par. 1 i art. 4 par. 1 Dekretu z 13.06.1946, art. 259 KK oraz z art. 24 KKWP, tj. o to, że w okresie od maja 1948 do 02.08.1950 roku był żołnierzem antykomunistycznej organizacji Władysława Banasika, brał udział w jej akcjach oraz posiadał broń. Akt oskarżenia został przesłany do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie. Materiały złożono w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie pod dawną sygn. 2332/I. Przejestrowano 12.04.1968 do nr 612/III.

Akta o sygn. IPN Kr 07/511 t. 1 (612/III).

Akta prokuratorskie nadzoru przeciwko Władysławowi Waksmundzkiemu i innym. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Waksmundzkiego wydał 09.08.1950 prokurator Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie ppłk Piotr Smolnicki v. Józef Holender. W dniu 15.05.1950 Smolnicki rozszerzył akt oskarżenia w stosunku do dowódcy organizacji, jednak w stosunku do Waksmundzkiego akt oskarżenia pozostawił bez zmian. W tym kształcie akt oskarżenia został przesłany 16.09.1950 do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie.

Akta o sygn. IPN Kr 111/2674 (Pr II 599/50).

Piotr Smolnicki v. Józef Holender został skazany w 1951 przez NSW na 8 lat więzienia za współpracę z Kripo w gettcie krakowskim i zdegradowany z ppłk. do szeregowca.

Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko Władysław Waksmundzki i innym. Rozprawa Główna odbyła się 21-22.09.1950 na sesji wyjazdowej w Nowym Targu. Sąd orzekł w składzie: przewodniczący - kpt. Ludwik Kiełtyka, ławnicy - kpr. Mirosław Starzec i st. strz. Mieczysław Hoffman. W toku przewodu Waksmundzki przyznał się częściowo do zarzucanych mu czynów. Skazany 23.09.1950 na karę śmierci. Prośbę o łaskę do Bieruta wniósł w imieniu Waksmundzkiego jego obrońca, adwokat dr A. M. Burda. Bierut 11.10.1950 skorzystał z prawa łaski i zamienił Waksmundzkiemu karę śmierci na 15 lat więzienia. Osadzony w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie, a następnie kolejno w więzieniach w: Wiśniczu Nowym, Sztumie i Gdańsku. Zmarł w Więzieniu w Gdańsku 12.05.1953.

Akta o sygn. IPN Kr 110/4219 t. 1-2 (Sr 581/50).

Władysław Waksmundzki występuje w skorowidzach alfabetycznych więźniów Centralnego Więzienia w Sztumie za lata 1946-1959. Przeniesiony do Gdańska 13.05.1952 oraz ponownie do Gdańska 25.04.1953. W skorowidzach brak wzmianki o jego zgonie.

Akta o sygn. IPN Gd 37/5, 11-12, 14.

Charakterystyka nr 148 dot. dowodzonej przez Władysława Banasika ps. „Lis” organizacji niepodległościowej bez nazwy. Oddział został zorganizowany w maju 1948 roku przez Banasika i działał do października 1948 roku, a następnie po przerwie od czerwca do sierpnia 1950 roku. Obszar działalności organizacji obejmował powiat nowotarski i limanowski. Swoje schronienie miał na górze Turbacz. Przez cały okres istnienia w oddziale służyło 9 żołnierzy. Oddział posiadał jednego współpracownika. Jego najważniejszymi akcjami było rozbrojenie podoficera WOP 28.06.1950 roku oraz likwidacja jednego i zranienie drugiego funkcjonariusza posterunku MO w Klikuszowej (pow. Nowy Targ) 30.06.1950. Organizacja została stopniowo rozbita przez połączone siły MO, UB i KBW w lipcu i sierpniu 1950 roku. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Władysława Waksmundzkiego, bez pseudonimu, który występuje jako żołnierz tej organizacji w okresie od maja do października 1948, biorący udział w jej akcjach oraz posiadający broń. Aresztowany 02.08.1950 przez PUBP w Nowym Targu.

Akta o sygn. IPN Kr 074/147 (148/X).

Charakterystyka nr 148 dot. organizacji Banasika znajduje się również pod sygn. IPN BU 0172/147.